

IISALMEN KAUPUNGIN SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNNALLE KANNANOTTO VAMMAISYHDISTYSTEN AVUSTUSPERUSTEISIIN

Vanuli ry:n sääntöjen 1. pykälässä todetaan: "Yhdistyksen tarkoituksena on edistää jäseninään toimivien yhdistysten ja yhteisöjen toimintaa".

Tämä kannanotto liittyy erityisesti vammaisyhdistysten toimintaedellytyksiin Iisalmessa ja yhdistysten yhdenvertaiseen kohteluun kaupungin hallinnossa.

Joitakin vuosi sitten kaupunki muutti vammaisyhdistyksille myönnettävät avustukset "toiminta-avustuksista" "liikunta-avustuksiksi". Samaan aikaan liikunta- ja nuorisojärjestöille myönnetään edelleen "toiminta-avustuksia".

Muutos on olennaisesti vaikuttanut pienten vammaisyhdistysten talouteen ja toimintaedellytyksiin. Yhdistystoimintaan kohdistuu yhteiskunnan taholta yhä lisääntyviä taloudellisia vaatimuksia. Pakollisissa pankkikuluissa nämä yhdistykset rinnastetaan yrityksiin. Jo pelkkä tilin avaaminen maksaa 200 €, jatkuvasti juoksevana kuluina ovat kuukausi- ja käyttömaksut, ja jos tarvitaan korttia, vielä siitäkin kuukausimaksut. Tilinpidossa ja -pääöksissä joudutaan usein turvautumaan ulkopuolisiin palveluihin. Kyseessä ovat satojen eurojen välttämättömät kulut pelkästä yhdistyksen olemassaolosta.

Mikäli yhdistyksessä tehdään henkilövaihdoksia (mikä on yhdistysten elinvoimaisuuden kannalta tärkeää) perii Patentti- ja rekisterihallitus nimenkirjoittajien vaihdoksista aina 25 €. Sääntöjen pitäminen muuttuvassa yhteiskunnassa ajan tasalla merkitsee myös aina lisämaksuja. Hallinnollisia kokouksia täytyy pitää, ja niistä ovat omat kulunsa. Toimistokulut ovat myös välttämättömiä.

Pienet jäsenmaksut eivät riitä perustoiminnan ylläpitämiseen, valtakunnalliset keskusjärjestöt vievät siitäkin osa ja taloudellisen tuen saaminen muutenkin vaikeutuu.

Kaupungin aiemmin antama toiminta-avustus on hieman auttanut näissä asioissa, mutta siitä luopuminen on ajanut yhdistystoiminnan aivan tyhjän päälle. Vammaisyhdistykset voivat toki hakea kaupungilta liikuntaan avustusta. Mutta niin tärkeää kuin liikunta onkin, monille vammaisryhmille mahdollisuudet yhteisen liikuntatoiminnan järjestämiseen ovat hyvin rajalliset tai olemattomat. Tärkeämpiä ovat esimerkiksi yhteiset kokoontumiset, vertaistuki, tiedotus ja koulutus. Niitä ei liikunta-avustus yhtään auta eikä minkäänlaista toimintaa voida suunnitella, jos yhdistyksellä ei ole edes olemassaolon edellytyksiä.

Kysymys on vammaisyhdistysten olemassaolosta. Vanuli ry on joutunut seuraamaan, miten sen jäsenkunnassakin on monien ennen aktiivisten yhdistysten toiminta hiipunut tai loppunut. Kaupungin etu ei ole kolmannen sektorin osittainenkaan häviäminen.

Iisalmessa 20.6.2025
Vanuli ry:n puolesta
Osmo Turkki
puheenjohtaja

Vastaus kannanottoon

Kiitos Vanuli ry:lle tärkeän näkökulman esille tuomisesta liittyen vammaisyhdistysten toimintaedellytyksiin Iisalmessa. Kannanotossa kuvatut haasteet ovat todellisia ja koskevat erityisesti pieniä, vapaaehtoisvoimin toimivia yhdistyksiä, joiden taloudelliset resurssit ovat rajalliset.

Kannanotossa todetaan, että kaupunki olisi muuttanut vammaisyhdistysten toiminta-avustukset liikunta-avustuksiksi.

"Joitakin vuosia sitten kaupunki muutti vammaisyhdistyksille myönnettävät avustukset "toiminta-avustuksista" "liikunta-avustuksiksi". Samaan aikaan liikunta- ja nuorisojärjestöille myönnetään edelleen "toiminta-avustuksia."

Vammaisyhdistyksen liikunta avustuksia ei ole muutettu edellä mainitulla tavalla. Vuonna 2016 vammaisjärjestöjen liikunnan kohdeavustukset muutettiin vammaisjärjestöjen liikunnan toiminta-avustuksiksi. Perusteluna muutokselle oli se, että liikunnan kohdeavustukset koettiin järjestöjen palautteen perusteella työlääksi (avustuksen saamiseksi tuli toimittaa yksittäisiä kuitteja avustuksen kohteesta). Nykyinen käytäntö keventää hallinnollista taakkaa ja mahdollistaa avustuksen myöntämisen yleisesti liikuntatoimintaan.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta on päättänyt toimialansa avustusten myöntämisperusteista. Viimeisin päivitys tehtiin 10.12.2024 § 98 vastaamaan paremmin nykyisiä tarpeita ja toimintaympäristöä. Muutoksissa on huomioitu myös järjestöiltä saatu palaute.

Myöntämisperusteiden mukaisesti vammaisjärjestöjen liikunnan toiminta-avustusta voivat hakea ainoastaan vammaisjärjestöt kuluvan vuoden liikuntatoimintaan. Avustuksia myönnettäessä painotetaan säännöllistä ryhmätoimintaa. Avustusta haetaan omalla erillisellä sähköisellä lomakkeella. Avustusta saaneen yhdistyksen tulee esittää pyydettäessä tarkempi selvitys avustuksen käytöstä.

Asiakirjatyyppejä
Valitse päivämäärä
Asiakirjan yksilöivä tunnus
Luottamuksellisuus

Lisäksi vammaisjärjestöillä on mahdollisuus hakea tukea kohdasta ”Muut harkinnan varaiset kohdeavustukset”. Esimerkiksi Vanuli ry:lle myönnettiin vuonna 2025 kyseessä olevaa avustusta Tuomirannan ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin.

Vanulilla on ollut myös mahdollista hakea liikunnan kohdeavustusta, jota myönnetään liikuntatilojen ja -alueiden ylläpitoon, kunnossapitoon, rakentamiseen ja toimintaan liittyviin kalustohankintoihin. Niitä on myönnetty Vanulille muun muassa Tuomirannan esteettömään laiturin rakentamiseen ja ruohonleikkurin hankintaan.

Kannanottoon vastaus viedään sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tiedoksiintoihin seuraavaan kokoukseen.

Iisalmessa 4.9.2025

Pekka Partanen
kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja